

Oh les beaux jours - Théâtre Vidy, Lausanne E.T.E & Ruhrfestspiele Recklinghausen, Europäisches Festival / Mario Del Curto

loze jammerklacht van eerdere Beckett-personages bovendien.

Omwille van de trefzekerheid van de operaties die Beckett uitvoert op de taal en de theatermiddelen om deze overrompelende indruk te bereiken, zonder ook maar ergens naar een hogere of diepere betekenis te verwijzen, is het beslist gerechtvaardigd te vermoeden dat zijn bemoeienissen met zijn stukken niet alleen een psychotische grondslag hadden, maar evenzeer werden veroorzaakt door het immense onbegrip waar deze teksten bij hun verschijnen op stuitten. In die periode van existentialisme zocht iedereen er iets achter, werd verwoed gespeurd naar een dragende metafysica, of bij gebrek daaraan naar een ziektebeeld, hoe vaak Beckett ook herhaalde dat alles in de taalbewerking zelf (al is taaldestructie misschien een beter woord) zat, dat de taal naar niets anders dan zichzelf verwees. 'I feel the only line is to refuse to be involved in exegesis of any kind. And to insist on the extreme simplicity of dramatic situation and issue. If that's not enough for them, and it obviously isn't, it's plenty for us, and we

have no elucidations to offer of mysteries that are all of their making. My work is a matter of fundamental sounds (no joke intended) made as fully as possible, and I accept responsibility for nothing else.'

Tastbaar verlies

Ik geloof dat Peter Brook als een van de weinigen deze uitspraak van Beckett op zijn volle draagwijdte heeft weten in te schatten toen hij in 1968 in *The empty space* in het hoofdstuk *The Holy Theatre* volgende bedenkingen noteerde. De eerste gaat over de onmogelijkheid om het rituele van theater nog nieuw leven in te blazen in deze tijd, en sluit verbazingwekkend dicht aan bij zijn én Beckett's inzichten over theater. 'The actor searches vainly for the sound of a vanished tradition and critic and audience follow suit. We have lost all sense of ritual and ceremony – whether it be connected with Christmas, birthdays or funerals – but the words remain with us, and old impulses stir in the marrow. We feel we should have rituals, we should do "something" about getting them and we blame artist for not finding

them for us. So the artist sometimes attempts to find new rituals with only his imagination as his source: he imitates the outer form of ceremonies, pagan or baroque, unfortunately adding his own trappings – the result is rarely convincing.'

Het is alsof we in zijn tijdsbeeld in een notedop een beschrijving lezen van *Happy Days*: de obstinate manier waarop Winnie haar desperate situatie negeert door een strikte, quasi-rituele dagordening; de voortdurende verwijzing naar het verleden met de slagzin 'the old style' waarvan al snel duidelijk wordt dat deze woorden geen werkelijke inhoud meer hebben; de flagrante ontkenning van een enorm, pijnlijk verlies, niet in de laatste plaats het verlies van tijdsbesef; de afwezigheid van werkelijke communicatie tussen haar en haar partner Willie, en tegelijk de panische angst om alleen achter te blijven en die eenzaamheid dus te moeten erkennen. Niet verwonderlijk dat Brook dan ook Beckett, en wel diens *Happy Days* naar voor schuift als een stuk waar dit verlies tastbaar, aanwezig wordt (en dus niet: uitgelegd, voorgesteld,...). 'The